

בעניין:

_____ צבאח ואח'

ע"י ב"כ עוה"ד עידו בלום ואח'
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית ואח'

המשיבים

בקשה בהסכמה להגשת תגובה מטעם העותרים

בית המשפט הנכבד מתבקש לאפשר לעותרים להגיש תגובה מטעמם, לתגובה המקדמית מטעם המשיבים, אשר התקבלה במשרדי המוקד להגנת הפרט ביום 18.5.08.

בקשה זו מוגשת בהסכמתו של עו"ד שירמן, ב"כ המשיבים.

ולהלן התגובה:

1. עניינה של העתירה ברישום של פלסטינים תושבי השטחים, על ידי המשיבים, בכתובות שגויות בהעתק מרשם האוכלוסין שבידי ישראל, ובסירובם לתקן ולעדכן כתובות שגויות בהתאם למרשם הפלסטיני המקורי, על פי הודעות הצד הפלסטיני ועל פי המציאות. זאת, במסגרת מדיניות מתמשכת ופוגענית של סירוב לעדכן מענם הרשום של פלסטינים בהעתק המרשם שבידי ישראל.

ודוק, אין המדובר בעניין בירוקרטי בלבד. המשיב מסתמך על הכתובות השגויות שבהעתק מרשם האוכלוסין שבידיו כדי להטיל מגבלות, סנקציות ודרישות שונות על תושבי השטחים ולפגוע בזכויותיהם, על לא עוול בכפם. בסירובו לעדכן את המרשם בהתאם לפרטים המופיעים במרשם האוכלוסין המקורי שבידי הפלסטינים ובהציבו תנאים בלתי הגיוניים ובלתי אפשריים לבצע תיקונים כאלה מבקש המשיב להפוך על פיהם הסכמים בינלאומיים עליהם חתומה ישראל וליטול לעצמו סמכויות שאינן נתונות בידיו.

2. הילדים העותרים הם ילידי רמאללה, המתגוררים כל חייהם עם הוריהם בנפת רמאללה שבגדה המערבית. על אף שבמרשם הפלסטיני המקורי נרשמו הילדים כהלכה, בכתובתם הנכונה, הרי כשעדכנו המשיבים את העתק המרשם שבידי ישראל, רשמו הם את אותם ילדים בכתובת שגויה ברצועת עזה.

3. השגיאה שבהעתק התגלתה במקרה, כאשר הצד הישראלי הודיע לצד הפלסטיני כי בהעתק המרשם שבידי ישראל רשומים הילדים כמתגוררים ברצועת עזה. לאחר שהתבררה הטעות, פנו העותרים בבקשה לתקנה ואף הצד הפלסטיני הודיע לצד הישראלי על הטעות והצורך לתקנה. על אף כל זאת, במקום להזדרז ולתקן את הרישום השגוי, עמדו המשיבים על הותרת השגיאה בעינה, תוך שהם מנסים בדרכים שונות להתנער מהחובה הברורה לתקן את הכתובת השגויה.

4. בתגובתם, טוענים המשיבים כי יש לדחות את העתירה על הסף עקב "אי מיצוי הליכים", וזאת מכיוון שלטענתם על העותרים לפנות לצד הפלסטיני, על מנת שזה יעביר "בקשה מנומקת, המציינת כי הרישום מלכתחילה היה מוטעה ומסבירה מדוע מדובר בטעות הדורשת תיקון".

יודגש, כי כאמור בעתירה, וכפי שמציינים גם המשיבים בתגובה, הצד הפלסטיני פנה כבר מספר פעמים לצד הישראלי והעביר הודעה על הטעות. אך כאמור, המשיבים אינם מסתפקים בכך ודורשים "הסברים ונימוקים" כאמור לעיל. כפי שיוסבר בהמשך, מדובר בתנאי אבסורדי, בלתי חוקי ובלתי אפשרי, אשר לא ניתן לקיימו ואינו אלא מכשול בלתי עביר בדרך לתיקון הטעות. המשיבים מציינים עוד, כי אם – ורק אם – יעמדו העותרים בתנאי זה, "ישקלו בחיוב" להיעתר לבקשה.

לאור העובדה שמדובר בתנאי חסר היגיון, אשר אין כל דרך לעמוד בו, הרי שאין ממש ב"הסכמת" המשיבים "לשקול בחיוב" את התיקון, ותגובתם אינה אלא סירוב במסווה של הסכמה.

5. עוד יש לציין בפתח הדברים, כי המשיבים אמנם טוענים שתיקון הטעות מחייב, לכאורה, העברת "בקשה מנומקת" מן הצד הפלסטיני, אולם אינם טורחים להביא – ולו ברמז – נימוק או בסיס חוקי כלשהו לדרישה זו.

כפי שהוכיחו העותרים בעתירה, על פי הדין הברור והמפורש, סמכות עדכון כתובות במרשם האוכלוסין הינה באחריות הצד הפלסטיני – תוך חובת עדכון בלבד של הצד הישראלי, המחזיק בהעתק של המרשם המקורי. עוד הוכיחו העותרים, כי סמכות זו הינה סמכות הכוללת ממילא שיקול דעת מצומצם ומוגבל, שאין לערב בו שיקולים רחבים מהותיים.

בתגובת המשיבים אין מענה כלשהו לטענות העותרים. ה"טענה" היחידה שיש בה, אינה אלא חזרה על האמירה הלאקונית, לפיה "יש להעביר בקשה מנומקת מהצד הפלסטיני", בלא הסברים, בלא נימוקים, בלא ביסוס משפטי כלשהו, כאילו מדובר בדבר מובן מאליו, ותוך התעלמות מוחלטת מהטענות המפורשות אשר הובאו בפירוט בעתירה, המצביעות על כך שמדובר בדרישה שאין לה כל בסיס חוקי.

התניית התיקון בכך שהצד הפלסטיני יסביר וינמק את טעותם של המשיבים

6. כאמור לעיל, וכפי שהודגש בעתירה (וגם בפניותיהם הרבות של העותרים למשיבים) הרישום השגוי נעשה רק **בהעתק המרשם שבידי ישראל**. המרשם המקורי, שבידי הפלסטינים, נכון ומדויק ואין בו טעות. למעשה, הצד הפלסטיני - האחראי על הרישום במרשם המקורי - לא היה מודע כלל לכך שהעתק שבידי ישראל אינו תואם את המקור ושהמשיבים רשמו את העותרים בכתובת שגויה. כאמור, **הצד הישראלי הוא שהודיע לצד הפלסטיני על הרישום השגוי בהעתק הישראלי**.

7. כזכור, במכתב רשמי מטעם הוועדה האזרחית הפלסטינית (נספח ע/18), שב ומודיע הצד הפלסטיני כי **במרשם האוכלוסין הפלסטיני רשום מקום מגוריהם של הילדים בכתובתם הנכונה בנפת רמאללה**, וכי הצד הפלסטיני מעולם לא ביקש לשנות את כתובתם לרצועת עזה.

8. הצד הפלסטיני פנה כבר לצד הישראלי והעביר לו הודעות בדבר הכתובת הנכונה, כפי שהיא במציאות וכפי שהיא מופיעה במרשם הפלסטיני המקורי. הדרישה כי הצד הפלסטיני יעביר מסמכים נוספים, המנמקים ומסבירים את השגיאה שבהעתק הישראלי – שגיאה שאינה קיימת כלל ברישומים הפלסטיניים ושאינו לו כל קשר אליה – היא חסרת הגיון, בלתי אפשרית ובלתי חוקית.

9. יתרה מכך, בדרישה זו יש מידה רבה של ציניות והיתממות. בתגובת המשיבים מתברר כי המשיבים כלל אינם חולקים על עובדות המקרה, והם עצמם מתארים ומסבירים מפורשות את הרישום השגוי בהעתק המרשם שבידם. כך, בפסקה 5 לתגובה, מביאים המשיבים את עובדות המקרה, הידועות להם לאשורן:

העותרים 2-4, בני 7, 10 ו-4, רשומים כתושבי רצועת עזה. בדיקה שערכו אנשי לשכת היועץ המשפטי לאיו"ש העלתה, כי העותרים 2-4 נולדו באיו"ש ואין עדות לכך שיצאו מהאזור אי פעם. משכך, יש להניח כי הם נרשמו כתושבי רצועת עזה מכיוון שמענה הרשום של אמם, הגב' _____ צבאח, הוא ברצועה.

10. אך למרות זאת, כתנאי לתיקון הכתובת השגויה שרשמו הם עצמם בהעתק המרשם שבידם, מציבים המשיבים את התנאי האבסורדי, לפיו על הצד הפלסטיני לקחת אחריות על הטעות בהעתק הישראלי, "להודות" כי הרישום היה מוטעה מלכתחילה, להבהיר מדוע מדובר בטעות ואף להסביר ולנמק את מקורה!

11. מובן שהצד הפלסטיני אינו יכול לתת הסברים ונימוקים לטעות שאינה שלו, שלא ידע על קיומה כלל ושאינו לו עמה דבר וחצי דבר. וממילא הטענה לפיה על מנת לעדכן את כתובתו הרשומה של אדם יש צורך במסמכים, הסברים ונימוקים מפורטים, היא חסרת כל הגיון וכל בסיס משפטי. התניית הרישום בכך, תוך הצגת הדבר כאילו מדובר בדרך לפתרון הסוגייה, אינה אלא ניסיון נוסף של המשיבים להתנער מחובתם לתיקון הטעות ולהעמיד את העותרים בפני מבוי סתום.

הסעדים המבוקשים בעתירה

12. להבדיל מהתמונה שמנסים המשיבים לצייר, נראה כי הרישום השגוי של העותרים לא נבע מטעות מקרית. למעשה, עולה הרושם שהמילה "טעות" אינה מתארת נכונה את שארע, שכן, כפי שסברו העותרים גם קודם לכן, וכפי שעולה ביתר שאת מתגובתם של המשיבים, נראה כי המשיבים רשמו את הילדים בהעתק המרשם שבידם בכתובת שגויה במודע ובמכוון.

כאמור בתגובה, המשיבים מודעים לכך שהילדים נולדו באזור רמאללה והתגוררו שם כל חייהם. למרות זאת, ובניגוד לרשום במרשם המקורי, רשמו את העותרים בכתובת שגויה, במקום בו לא התגוררו מעולם.

המשיבים מסבירים זאת בכך שהילדים נרשמו בהתאם למענה הרשום של אמם. אולם מובן שהסבר זה אין בו כדי להצדיק את הרישום השגוי. המשיבים אינם יכולים לעמוד בעקשנות על נוהל פנימי כלשהו, הקובע רישום בהתאם למענה הרשום של האם – כאשר הדבר סותר את המרשם המקורי וכאשר גלוי וידוע להם כי מדובר בטעות שאין לה קשר למציאות.

להתנהלות זו של המשיבים מכוון הסעד הרביעי המבוקש בעתירה. שכן, אפילו לו היו המשיבים מתעשתים ומתקנים את השגיאה בעניינם הפרטני של העותרים, לא היה בכך פתרון אמיתי לסוגייה – שהיא, כאמור, רישומם של פלסטינים תושבי השטחים על ידי המשיבים, בכתובות שגויות בהעתק מרשם האוכלוסין שבידיהם.

13. אך אפילו אם נניח שהשגיאה ברישום הראשוני נעשתה בשגגה ובתום לב, הרי הרישום הראשוני השגוי הוא רק צדה האחד של הסוגייה. הצד השני, המהווה אולי את לבה של העתירה, הוא סירובם של המשיבים לתקן טעויות גלויות וברורות באמתלות שונות ועמידתם העיקשת על הותרתן של כתובות שגויות בהעתק מרשם האוכלוסין שבידם. כל זאת, תוך נסיון להתנער מחובתם לתקן ולעדכן את המרשם בהתאם למרשם המקורי ובהתאם למציאות, ולהציב מכשולים בלתי אפשריים בפני אלו המבקשים לתקן או לעדכן את הרישום.

הפתרון האמיתי היחיד לסוגייה זו טמון במבוקש בסעדים השני והשלישי בעתירה – דהיינו, הפסקת המדיניות הבלתי סבירה והבלתי חוקית של הקפאת רישום כתובותיהם של פלסטינים באופן שגוי בהעתק המרשם שבידי ישראל והסירוב לתקנם ולעדכןם.

סיכומם של דברים

14. מדיניות "הקפאת" עדכון המען הרשום של פלסטינים, בה נוקטים המשיבים מזה למעלה משבע שנים, פוגעת אנושות בחייהם של פלסטינים המתגוררים בגדה. היא מונעת מהם לקבל שירותים יומיומיים במת"קים, היא גורמת לעיכובים אינסופיים וחקירות מתישות במחסומים ואף מעמידה אותם בפני סכנה תמידית של גירוש מבתיהם.

על אף פניות חוזרות ונשנות של העותרים אליהם, ועל אף הודעות רשמיות מצד הרשות הפלסטינית, בהתאם למתווה הקבוע בדיון, מסרבים המשיבים לתקן את הטעות הברורה.

15. תגובתם של המשיבים אינה מנומקת ואין בה מענה ממשי לטענות העותרים. המשיבים מודים בקיומה של הטעות – אך בכל זאת מנסים בכל דרך להימנע מתיקונה, בין השאר באמצעות התניית תנאים בלתי אפשריים וחסרי בסיס חוקי, שהאחרון בהם הוא הדרישה האבסורדית כי הצד הפלסטיני – אשר רשם את הכתובות כהלכה במרשם המקורי – יקח אחריות על התנהלותם של המשיבים וינמק ויסביר את הרישום השגוי על ידי המשיבים בהעתק המרשם שבידי ישראל.

16. התנהלות המשיבים פוגעת קשות בתושבי השטחים, על לא עוול בכפם, באופן שרירותי וגורף, ובלא כל נימוק ביטחוני. היא סותרת את החובות המוטלות על המשיב בכובעו כמפקד הצבאי של האזור, מתנגשת חזיתית עם חובותיו של המשיב כרשות מינהלית, ומנוגדת לדין ולהסכמים הבינלאומיים שעוגנו בו. התנהלות זו אינה יכולה להמשך.

לאור האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש בעתירה, ולקבוע את העתירה לדיון בהקדם.